Ч. 34 Субота 13 (25) лютого 1893. Рôкъ III.

**Выходить у Львовѣ** що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

**Адміністрація:** улиця Чарнецкого ч. 8.

**Редакція:** ул. Францішканьска ч. 10, дверѣ 10.

**Письма** приймають ся лишь франкованй.

**Рекламаціи** неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

**Передплата** у Львовѣ въ Адміністрації „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

## Рада державна.

На засѣданю Палаты послôвъ дня 23 лютого вôдповѣдавъ ґр. Таффе на интерпеляцію п. Ебенгоха и товаришѣвъ въ справѣ тôй, що въ громадѣ вѣденьскôй чимъ разъ частѣйше нарушують спочинокъ недѣльный. Презесъ міністрôвъ покликавъ ся въ вôдповѣди на свое заявлене зъ дня 30 червня 1891 року, що лише того рода праця єсть дозволена, котрои зô взлядôвъ публичныхъ не можна вôдложити, а интерпелянты якъ разъ навели такй конкретнй факты.

Зъ порядку дневного приступлено до дальшои дискусіѣ подрôбнои надъ буджетомъ міністерства скарбу. Ґенеральный бесѣдникъ за буджетомъ п. Пецъ заявивъ, що велика сума на кошты екзекуційнй, т. є. 909.000 зр. свѣдчить о бѣдѣ, нуждѣ и недостатку. Гадка о продукційности тягарôвъ войсковыхъ єсть безпôдставна. Они суть великою жертвою. Сторонництво бесѣдника буде все голосувати за тыми позиціями лишь о стôлько, о скôлько суть безусловно потрѣбнй. Вôнъ уважає за добрый знакъ для розвязаня пытаня соціяльного обнижуване стопы процентовои и зрôстъ платнѣ робôтничои. Попирає проектовану реформу ординаціѣ митъ и монополѣвъ зъ р. 1835 и обговорює вплывъ реґуляціѣ валюты на устрôй платничій. Попирає стягане податкôвъ за посредствомъ почтовыхъ касъ ощадностей, жадає простѣйшои орґанізаціѣ касъ державныхъ и введеня елементу купецкого до бюрократичнои адміністраціѣ державнои.

Ґенеральный бесѣдникъ противъ буджету, п. Честмиръ Лянґъ говоривъ о неґативныхъ наслѣдкахъ системы податковои въ Чехахъ, нарѣкавъ на надто остре уживане карного закона скарбового, представляє смутне положене скарбовои сторожи и жадає поправы соціяльного положеня єѣ.

Для фактичного спростованя забравъ голосъ п. Яворскій. Вôнъ зазначивъ, що бесѣду п. Вайґля, выповѣджену дня 20 с. м., зле зрозумѣли. Сторонництво бесѣдника протестує выразно, мовь бы заявило ся за менше точнымъ выконуванємъ адміністраціѣ податковои; противно, оно думає, що треба жадати, абы не допускати до повставаня податковыхъ залеглостей. Бесѣдникъ каже, що верне ще въ своимъ часѣ до промовы міністра скарбу, однакъ мусить уже нинѣ въ формѣ спростованя пôднести, що бôльшôсть шестиміліоновои Галичины належить до стану рôльничого, а въ тôмъ станѣ обовязки податковй сповняють ся ажь до послѣдныхъ границь можности.

Бесѣдникъ взыває зарядъ скарбовый, щобы остро поручивъ властямъ, котрй вызначують податки, не обходити ся зъ людьми, складаючими зôзнаня про свôй маєтокъ, якъ зъ такими, що дѣлають въ злôй вѣрѣ. Сторонництво бесѣдника жадає вôдъ орґанôвъ скарбовыхъ такои самои моральности скарбовои, якъ и вôдъ контрибуентôвъ и застерѣгає ся противъ того, щобы поодинокй мальверзаціѣ, якй всюды трафляють ся, брати за правило и называти се популярнымъ звычаємъ въ краю.

Міністеръ скарбу дръ Штайнбахъ заявляє, що коли Яворскій выповѣвъ бажане, щобы не вытворювали ся надто великй залеглости податковй, то бажане се зовсѣмъ сходить ся зъ поглядами заряду скарбового, котрый якъ разъ старає ся о зменшене залеглостей. Вже зъ самои высокости тыхъ залеглостей видко, що при стяганю податкôвъ не поступає ся зовсѣмъ безоглядно. На иншй такожь бажаня посла Яворского, именно щобы въ случаяхъ, заслугуючихъ на увзглядненє, позволити на сплату залеглостей ратами, заявивъ міністеръ, що тои практики все держали ся, бо не лежить въ интересѣ заряду скарбового, абы руйнувати контрибуента, противно єсть тенденція, абы о скôлько можна щадити силу податкову населеня.

Що-до справозданя, котре Міністеръ вôдчитавъ оногды въ Палатѣ, а зъ котрого п. Яворскій навѣвъ уступъ, замѣчає Міністеръ, що се справоздане зложивъ урядникъ, вôдбуваючій люстрацію, а Міністрови предложила его краєва дирекція скарбу. Се справоздане не вôдносить ся до обставинъ сельскихъ, лише мѣйскихъ.

Въ справѣ моральности податковои орґанôвъ скарбовыхъ, о котрôй говоривъ п. Яворскій, Міністеръ стоить зовсѣмъ на становиску бесѣдника и буде старати ся, щобы зарядъ скарбовый не жадавъ нѣчого безправно, щобы власти не вдоволювали ся вôдсыланємъ интересованыхъ на дорогу рекурсу въ случаяхъ, въ котрыхъ стороны чують ся покривджеными, але противно, щобы зарядъ скарбовый старавъ ся, вже въ першôй инстанціи скарбовôй жадати вôдъ контрибуента лишь того, що справедливе и згôдне зъ закономъ.

Однакъ треба въ тôмъ взглядѣ узнати потребу взаимности правъ и обовязкôвъ. Міністеръ звертає ся до послôвъ зъ просьбою, щобы въ своихъ кругахъ старали ся о пôднесене моральности податковои. Єсть то не лишь интересомъ державы, але й интересомъ кождои одиницѣ.

Референтъ пос. Козловскій заявивъ, що вôнъ вдоволеный заведенємъ дешевои соли для худобы, хотѣвъ бы ще законныхъ постановъ противъ спекулянтôвъ збôжевыхъ та лихварѣвъ и дисципліны въ зарядѣ финансовôмъ та охороны сторôнъ вôдъ надмѣрныхъ жаданъ. Бесѣдникъ заявивъ, що не зовсѣмъ годить ся зъ выводами п. Міністра що до розвою Галичины, бо то, що для Галичины стало ся, не єсть ласка

---

6)

# ИВАСЬ.

**ОПОВѢДАНЄ ЗЪ ЖИТЯ ГАЛИЦКИХЪ СЕЛЯНЪ.**

*Зъ польского. — Волод. Загурского.*

(Дальше).

Кивали старй головами на тоту розпусту. Панъ-отець, и они гнѣвали ся въ церквѣ на таку соблазнь, а подôбно й жалували ся на арендаря въ дворѣ за то, що людей до розпусты приводить. Трудна рада! Арендарь бувъ у своѣмъ правѣ, бо плативъ за аренду, а парубки и дѣвчата въ своѣмъ, бо ихъ кортѣла молодôсть погуляти.

Закипѣла молода кровь и въ Софійцѣ, коли таке зачула. Скортѣло й єѣ на музику, скортѣло на тоту забаву, про котру дива розповѣдали дѣвчата. Сказала отже Ивасеви, що въ недѣлю мусить повести єѣ на охоту. Бо й колижь уживатиме, єсли не теперь? За чотыри мѣсяцѣ буде вже господыня; — годѣжь тодѣ на музику ити, молодици!

Не въ смакъ було се Ивасеви. Єму добре було такъ, якъ доси дома бувало, не кортѣло его на пустощѣ, въ коршму, на котру нарѣкали старй и панъ-отець гнѣвали ся въ церквѣ. Але щожь мавъ бѣдняга почати коли того дѣвчинѣ забаглось! Не мôгъ же ѣй свѣтъ завязувати, голубцѣ!

Тожь першои недѣлѣ, не згадуючи нѣ словомъ Матвѣєви, выбрали ся до коршмы, обоє прибранй по святочному; — вôнъ не свôй, заклопотаный тымъ, що мусить передъ майстромъ зъ правдою таитись, пригнобленый и смутный, якъ колибъ ишовъ за власнымъ похорономъ, — она весела, усмѣхнута, до горячки роздразнена прочутємъ и голодомъ сподѣванои втѣхи. Ишла, якъ колибъ єѣ несла филя, землѣ пôдъ собою не чула. Вôнъ поступавъ за нею хмарный, немовь оголомшеный повенею тыхъ филь, що єѣ уносили.

Повно було вже на музицѣ людей. Заводила скрипка, басъ гудѣвъ и цвенькали цимбалы. Крôзь вôдчиненй вôкна гули пѣснѣ, нѣсъ ся радôсный гомôнъ и вôдлуски тропака. Здавало ся, що коршма въ однôй хвили розлетить ся.

Ивасеви и Софійцѣ закрутило ся въ головѣ, коли ввôйшли до комнаты. Важка задуха, споводована горячимъ вôддыхомъ такого множества грудей, смрôдъ тютюнового дыму и розлитои парухи, вдарили имъ въ лице теплою, вогкою филею, запаморочили ихъ. Крôзь туманъ пылу видко було променистй лиця дѣвчатъ и парубкôвъ, що мелькали имъ попередъ очи, то знову десь въ сумеркахъ щезали. Лунали пѣснѣ и веселй крики, а музика ревѣла— не грала. А скрипка спѣвала: — Я не знаю, де иду, — а басъ вôдповѣдавъ гудячи: — По бѣду! По бѣду! По бѣду!

Побачивши новыхъ а такихъ достойныхъ гостей, арендарь поквапивъ ся привитати ихъ. Потôмъ усунувъ менче поважныхъ, и посадивъ ихъ за столомъ. Ну, врештѣ здогадали ся разъ вôдвѣдати Абрамка. Вже думавъ, що ихъ не побачить. А варта прецѣнь скоштувати охоты. Треба затымъ, щобъ роздивились, щобъ спробували *пейсицу*, що его спроваджує зъ Бродôвъ, а держить умысне для лѣпшого гостя.— И заки ще прийшли до себе, приневоливъ ихъ выхилити по двѣ чарки пончевои ессенціѣ, заправленои аракомъ.

Музика заграла козачка. Пôшли обоє въ танець; — она звинна якъ вывѣрка, — вôнъ трохи отяжѣлый и неповоротный — не мôгъ рухати ся середъ того натовпу, що зô всѣхъ сторôнъ тиснувъ ся. Гнали одно за другимъ, вымінали себе взаимно, вкôнци обняли ся въ половину стану и далѣ крутитись поки силы въ ногахъ, поки духу въ грудехъ. А тамъ пôшли выпочити за столомъ, де имъ арендарь зробивъ знову мѣсце.

Въ тôмъ явивъ ся въ господѣ новый гôсть, прибраный зъ паньска въ угорскій кожушокъ, баранкову крымку и чоботы зъ кутасами. Подабавъ на двôрского официялиста або на гандляра коней. Певный себе, усмѣхненый, ишовъ зъ порцеляновою люлькою въ губѣ; — а мусить частымъ бути тутъ гостемъ, бо вѣч-

лишь справедливе право. Що для Галичины треба ще богато зробити, найлѣпшимъ доказомъ громадна еміґрація, котра теперь частѣйше проявляє ся, якъ коли небудь. По бесѣдѣ пос. Козловского ухвалено буджетъ міністерства фінансôвъ.

## Переглядъ политичный.

Удержуєсь чутка, що Рада державна буде радити до 24 марта. До Dzien. Polsk-ого доносять, що ґр. Таффе конферувавъ въ справѣ уложеня проґрамы роботъ парляментарныхъ зъ кождымъ зъ предсѣдателѣвъ бôльшихъ клюбôвъ парляментарныхъ окремо.

По бесѣдахъ посла Яворского, Козловского и міністра дра Штайнбаха, уважають цѣлу справу стяганя податкôвъ въ Галичинѣ, порушену въ Палатѣ пословъ, вже за залагодженý.

Россійске міністерство фінансôвъ носить ся зъ гадкою завести строгу контролю надъ збôжемъ вывоженымъ за границю, а то въ тôй цѣли, щобы збôже россійске здобуло собѣ на заграничныхъ торгахъ бôльше довѣря.

Софійска „Свобода" доказує, що порушена недавно гадка въ часописяхъ утвореня Туреччиною, Болгарією и Румунією балканьского союза могла бы стати ся дѣломъ. Союзъ той бувъ бы доброю порукою мира и знайшовъ бы прихильность у всѣхъ людей, що бажають мира.

## Новинки.

*Львôвъ дня 24 лютого.*

— **Войсковыми капелянами** II. клясы въ резервѣ именовані оо.: Ив. Кордуба, Володим. Садовскій и Иос. Терлецкій у Львовѣ.

— **На будову руского народного театру у Львовѣ** надославъ на руки нашои адміністрації п. Ив. Рудницкій зъ Зборова 5 зр., котрі зложили на его руки пп. Іос. О. и Том. К. яко выграный закладъ.

— **Філія товариства „Просвѣта"** въ Стрыю устроює въ недѣлю дня 26 лютого въ сали „Руского Касина" вечерокъ въ честь Тараса Шевченка зъ такою проґрамою: 1) Выкладъ про житє и значенє Т. Шевченка, 2) продукції вокальні и 3) декламації. На сей вечерокъ запрошує выдѣлъ філії всѣхъ членôвъ, котрі можуть привести въ собою гостей и знакомыхъ. Початокъ вечерниць о 5½ годинѣ вечеромъ.

— **Передвступні роботы** коло новои зелѣзницѣ зъ Коломыи до Городенки и Залѣщикъ розпôчнуть ся вже сеи весны; до Коломыи прибули вже въ тôй цѣли инжиніры.

— **Новый урядъ почтовый** буде отвореный вôдъ 1 марця с. р. въ Старявѣ. До округа доручень сего уряду будуть належати сі мѣсцевости: Лопушанка, Лопушниця, Прінценталь, Росохи, Старява и Смеречна; а также Калина рустикальна и шляхоцка, Либухова, Терло, Терло рустикальне и Терло шляхоцке.

— **Нова церковь** будує ся зъ твердого матеріялу въ селѣ Фирлѣєвѣ, нараѣвского деканата. Позаякъ громада тота дуже бѣдна, то намѣстництво позволило збирати на тую цѣль добровôльні жертвы у всхôднôй Галичинѣ, а митрополичій ординаріятъ у Львовѣ взыває духовеньство до складокъ. Всѣ жертвы треба посылати на руки нараѣвского деканата въ Дунаєвѣ. — Также и въ селѣ Махновѣ починає ся заходами пароха о. Корнилія Кузика, будова мурованои церкви и мурованого приходства коштомъ 18.000 зр. Парохіяне однодушно на будову згодилися, грошѣ вже складають, камѣнь на фундаменты и цеглы вже звезені, теперь гасить ся вапно и звозить ся пѣсокъ.

— **Въ рускôй читальни въ Выжници** на Буковинѣ, вôдбули ся дня 5 лютого загальні зборы, котрі отворивъ промовою о. Семанюкъ, голова читальнѣ. Въ промовѣ своѣй згадавъ вôнъ, що хочь читальня истнує вже пять лѣтъ и числить 54 членôвъ, умѣючихъ читати, то однако, задля личныхъ непорозумѣнь не видно въ нѣй поступу. Зъ справозданя секретаря довѣдались зôбрані, що читальня має 285 книжокъ и 10 зр. готôвкою; єсть членомъ „Просвѣты" и товариства им. Качковского та побирає книжочки „Бібліотеки для молодежи" въ Чернôвцяхъ. До выдѣлу выбрані на сей рôкъ: о. Семанюкъ, Петро Кременицкій, Левъ Тарновецкій, Стефанъ Лазорекъ, Андрій Малярчукъ, а яко заступники: Семенъ Танасійчукъ и Мих. Кравчукъ. По справозданю и выборѣ выдѣлу вôдспѣвано пѣсни, а то: „Я щастный", „Засвистали козаченки", „По морю", „Щасть намъ Боже", „Миръ вамъ братя" и декламовано: „Люби вôтчину свою", „Якъ выйшовъ Иванъ зъ Лейбою" и „Молодый школярикъ". — Вечеромъ вôдбула ся забава зъ танцями, котра перетягнула ся до 6-ои годины въ рана.

— **Львôвскі дорожкарѣ** будуть мусѣли вôдъ теперь ѣздити лише двома кôньми и носити мундуръ однаковои краски и крою. Такъ рѣшили сими днями дирекція поліції, маґістратъ и властителѣ фіякрôвъ. Хочь фіякры будуть теперь двокôнні, то цѣна за звычайну ѣзду въ мѣстѣ буде лишь о 5 кр. бôльша.

— **Зъ тяжкои недуги** хотѣвъ столярь Мойсей Штурмъ у Львовѣ вылѣчити ся такъ, що пôдрѣзавъ собѣ горло ножемъ. Хоть тяжко себе покалѣчивъ, то таки сподѣвають ся удержати его при житю. Вôнъ має 61 лѣтъ, а вже ему одну хору ногу вôдняли.

— **Смотолока** (инфлюенца) ширить ся щоразъ бôльше въ пôвнôчнôй Европѣ. Въ Копенгазѣ за оденъ тыждень захорувало 556 осôбъ а померло 5 на смотолоку. У Штокгольмѣ занедужало 200 ученикôвъ ґімназіяльныхъ на ту слабôсть.

— **Холеричні бацилѣ въ ледѣ.** Въ послѣдныхъ часахъ широко радили лѣкарѣ о тôмъ, чи въ ледѣ, що повставъ зъ воды змѣшанои зъ холеричными бацилями, тѣ замерзлі бацилѣ можуть бути небезпечні. Комісія лѣкарска уряду санітарного по численныхъ розслѣдахъ сказала, що бацилѣ хочь замерзнуть, то заразъ не гинуть, противно неразъ довше жиють въ ледѣ якъ у водѣ. И для того радить комісія не уживати леду, що повставъ зъ воды, насыченои бацилями и взагалѣ зъ непевнои воды.

— **Господарѣ сѣлъ Лѣски, Убинє и Новосѣлцѣ** въ каменецкôмъ повѣтѣ купили вôдъ ґр. Лончиньскои и роздѣлили мѣжь себе кусникъ корчунку названого „Грабина". Старавъ ся о то вôйтъ зъ Новоселець п. Пилипъ Романишинъ — Кажуть также, що громадяне Герасимова, въ городеньскôмъ повѣтѣ, хотять купити тамошный обшарь дворскій.

— **Указъ о чоботахъ.** Россійскі часописи доносять, що россійске міністерство войны выдало указъ, котрымъ рѣшучо заказало своимъ офіцирамъ носити черевики, лише каже имъ все и всюды носити чоботы зъ холявами.

— **Нѣ весна нѣ зима.** По кôлькохъ теплыхъ правдиво весняныхъ днихъ упавъ у Львовѣ сеи ночи снѣгъ и взявъ знову морозъ. Здає ся, якъ колибъ зима хотѣла знову вернути. Бувъ бы то злый знакъ особливо для тыхъ сторôнъ, де снѣгъ вже зовсѣмъ стопивъ ся и вôдкрывъ озимі засѣвы, а що суть вже такі стороны, доказомъ то, що пишуть зъ Иваня надъ Днѣстромъ до Przegląd-у. До сеи ґазеты доносять: У насъ вертає весна повными крылами: снѣги на поляхъ щезли зовсѣмъ, на дорогахъ и въ вывозахъ розтопы, теплота доходить инколи до 10 степенѣвъ Реоміра, а барометръ спадає на 740. Коли потреває такъ дальше, то около 1 марта настане сѣйба. Лишь на Днѣстрѣ держить ся ще лѣдъ, бо єсть на метеръ грубый. Однакожь коли въ мартѣ будуть вѣтры и морозы, то озимина пропаде, бо й такъ єсть сего року богато пôзнои та й не конче красно выглядає. А тутъ цѣна збôжа низька и якъ зъ каменя рушити ся не хоче. Пашѣ загально не стає, а худоба западає на заразу пыскову и ратичну. Вчера видѣли мы тутъ вже вѣщунôвъ весны — дроздôвъ.

— **Зъ судовои салѣ.** Передъ краковскимъ судомъ карнымъ вôдбула ся оногды розправа карна противъ Томы Голиста зъ Ґавлова коло Бохнѣ за нападъ на учительку. Справа — о котрôй мы въ своѣмъ часѣ писали — такъ представляє ся: Въ маю 1891 року закравъ ся Голистъ въ ночи до мешканя учительки въ Ґавловѣ, Маріѣ Лього и тяжко еѣ побивъ, при чôмъ стовкъ горючу лям-

---

ливо всѣ его витали; — а здаєсь були у него грошѣ, бо вôдповѣдавъ на ті поздоровленя зъ горы, зъ ласкавою байдужностю. Ивасеви здавало ся, що ему знане вôдкись се выразомъ зухвалости напятноване лице.

Арендарь поскочивъ его повитати. Не абы якій бувъ то мабуть гôсть, бо вѣчливôсть арендаря посувалась ажь до пересады, бо запровадивъ его у алькиръ. Новый гôсть скинувъ тамъ свôй кожушокъ, выпивъ спору чарку и побалакавши зъ арендаремъ, вернувъ знову до гостей.

Бувъ то молодый мужчина, лѣтъ може за двацять, середного росту, смуглявый. Нѣ капки не похожій бувъ на потяжкихъ парубкôвъ зъ села. Зручный у всѣхъ рухахъ, а меткій скидавъ ся радше на панка. Волосъ мавъ чорный, и чорні проникливі очи. Осмалена шкôра вказувала чоловѣка, що не за печею выховавъ ся. Червоный, тѣсный кафтанъ, що мôцно пристававъ до тѣла, робивъ враженє мундуру. Горда вдача, що малювала ся на его лици надавала его особѣ якоись воляцкои цѣхи.

Кинувъ до баса жменю мѣдякôвъ, казавъ грати вальса и схопивши двôрску дѣвчину пустивъ ся въ танецъ, якого не знали доси въ Заболотцяхъ. Придивляючись цѣкаво, обступили ихъ парубки й дѣвчата. А було на що подивитись! Звинный гуляка повертавъ своєю танешницею то въ право, то въ лѣво, крутивъ ся пôдъ ладъ музыки, вдарявъ охочо пôдкôвками въ землю. Зацѣкавлена Софійка вылѣзла на ослôнъ, щобъ придивитись тôй гулянцѣ. Дивна рѣчь, и їй нагадалось, що зъ вôдкись нѣбы его знає. Та нѣ! То неможливе! Хтожь зъ еи знакомыхъ потрафивъ бы оттакъ танцювати.

Одну хвильку била ся зъ тыми думками; вôдтакъ цѣла подала ся враженю, яке збудивъ у неѣ видъ роскôшного танцю. Спаленѣла зъ отвертою губою, безъ духу въ грудехъ, пожирала очима всѣ рухи поворотного танцюриста. Охъ, кобъ то їй можна погуляти такъ въ его обôймахъ.

Склало ся такъ, що незнакомецъ глипнувъ у ту сторону. Ихъ очи зустрѣли ся зъ собою и задрожали обоє. Танцюристъ замѣтивъ враженє, яке зробили на гарнôй ковальчуковнѣ искры его очей и усмѣхнувъ ся радый. Мѣсто вертѣти ся далѣ, вôнъ посувавъ теперь свою танешницю спровола передъ собою, погинаючись и не зводячи ока зъ гарнои ковальчуковны. Далѣ закрутивъ ся ще двичѣ на однôмъ и тôмъ самôмъ мѣсци, выпустивъ зъ рукъ свою танешницю и зъ простягнутыми руками зближивъ ся до Софійки.

— Гнатъ! — вымовила тремтячимъ голосомъ, зворушена.

— Софійка!... Ивась!... — заговоривъ незнакомый, зичливо осмѣхаючись.

И подавъ нареченымъ обѣ руки и обôймавъ ихъ сердечно и приглядавъ ся имъ задоволеный.

— Ну, а що тамъ?... А якъ тамъ?... Здорові, Богу дякувати?... Гарно выросли... Ивась певно вже за старшого челядника, а Софійка гарна дѣвуха.... Бôгми, можна залюбитись!... Мôй Боже, тажь то чотири роки вже минуло, якъ мы не бачились.... Чи тямите, якъ я мусѣвъ утѣкати.... Ха, ха, ха! Сказано — дитяча сваволя!

Ивасеви пригадала ся страта чобôтъ и святочнои одежѣ, котрои такъ довго не мôгъ вôджалувати. Задрожавъ мимохôть, бажаючи выдобути долоню зъ рукъ давного товариша. Але Гнатъ не давъ ему отямитись; вôнъ засыпувавъ его питаньми безъ конця, и показувавъ свою радôсть задля тои стрѣчѣ пôсля такои довгои розлуки.

— Пане арендарю! Бутелька *шнапсу* до алькиря на мôй рахунокъ! — гукнувъ на Абрамка. — Треба намъ напити ся чогось доброго по чотирохъ рокахъ.... Про що то мы не маємъ зъ собою поговорити!... А впрочôмъ — додавъ зъ тиха, повертаючись до Ивася — маю зъ тобою рахунокъ. ха, ха, ха!... Трминѣ заплатити тобѣ за те, що забравъ въ тебе колись.

Позасѣдали отже въ алькири, при бутельцѣ пончевои ессенції, балакаючи зъ собою якъ найлѣпші приятелѣ. Гнатъ розказувавъ имъ дива изъ своихъ пригодъ, почавши вôдъ тои поры, коли покинувъ хату старого Матвѣя. Казавъ, що по вуйковôй смерти взявъ въ спадщинѣ господарство и дещо гроша, — що зъ тымъ засобомъ розпочавъ купецтво, котре ведесь ему якъ зъ воды и що не має чого нарѣкати.

Вôдтакъ выпытувавъ нареченыхъ про ихні замѣры, тѣшивъ ся надѣєю ихного щастя, смутивъ ся калѣцтвомъ Матвѣя, въ кождôмъ словѣ заявлявъ имъ сердечну приязнь. Не

ану, водъ того поставъ въ мешканю учительки огонь. На крикъ напастованои збѣгли ся люде и Голистъ утѣкъ. За сей нападъ засудивъ его судъ краковскій въ червни 1891 року на 6 мѣсяцѣвъ вязницѣ, котру Голистъ вôдсидѣвъ и повернувъ до дому дня 5 сѣчня 1892. Тутъ вѣвъ ся зле и пiячивъ та вôдгрожувавъ ся заедно, що пôмстить ся на учительцѣ. И дѣйстно въ ночи зъ дня 22 на 23 жовтня влѣзъ вôнъ вôкномъ до мешканя учительки и почавъ єѣ душити. Коли учителька пробудилась и стала боронитись, хопивъ Голистъ острый нôжь кухонный, лежачій на столѣ и скалѣчивъ нимъ учительку шѣсть разôвъ, такъ що тая утратила свѣдомôсть. Пôдчасъ тои борбы зъ учителькою жадавъ Голистъ грошей, а коли Льога заявила, що грошей дома не мае, бо зложені въ касѣ ощадности, сказавъ злочинець, що прийде ще разъ за тыждень. На другій день найшли люде учительку лежачу на лôжку въ крови. Всѣ предметы въ мешканю були потороще́ні, а на земли лежавъ закровавленый нôжь. Случайно появивъ ся того дня въ селѣ жандармъ и сей, повѣдомленый о всѣмъ, удавъ ся до мешканя Голиста, де найшовъ его ще въ тôй самôй одежи цѣлого закровавленого и въ подертымъ нôггями лицемъ. Жандармъ арештувавъ Голиста и вôдставивъ до суду. Трибуналъ розбираючи сю справу, потвердивъ всѣ пытаня що-до злочину розбою, намѣреного знасилованя и крадежи та засудивъ Голиста на 7 лѣтъ тяжкои вязницѣ.

— **Незвычайна безрога.** Господарь зъ пôдъ Брукселѣ купивъ собѣ — выбачте! — безрогу, таку кругленьку, добре годовану. Привѣвъ єѣ до дому тамтого тыждня тай дає ѣй ѣсти. Ажь дивить ся, а за нею лежить люiдоръ, (на нашî грошѣ сказати-бъ десятка золота). Бере вôнъ той люiдоръ въ руки, такъ и єсть! зовсѣмъ добрі грошѣ. На другій день иде господарь раненько до хлѣва, заглядає а коло безроги лежать знову два такі самі люiдоры. Теперь уже не вôдступавъ тои чудесноп безроги, про яку хиба въ байцѣ кажуть, пильнувавъ єѣ, а безрога дала єму ще три люiдоры. Втѣшеный господарь розповѣвъ се одному сусѣдови — а вôдъ него дôзналась о тôмъ дѣдъ и баба и цѣла громада. И все було бы добре, та отъ прийшовъ той, що продавъ безрогу и каже господареви, що вôдбирає єѣ и грошѣ, бо то нѣяка чудотворна свиня, лише звычайна, лакома на все — зъѣла єму мошонку разомъ зъ грошми, котрі дôставъ за корову. Ще, каже, въ жолудку мусить безрога мати мошонку и решту грошей. Господарь не хотѣвъ и чути про се: — „Я — каже — купивъ безрогу и зъ єѣ жолудкомъ“. И отъ теперь буде судъ розбирати сю справу.

## † Посмертні вѣсти.

**Володимиръ Бохеньскій**, студентъ 4-го року медицины упокоивъ ся дня 17 лютого въ селѣ Красносѣльцяхъ пôдъ Збаражемъ въ домѣ родичѣвъ на сухоты. — О. **Исидоръ Каратницкій**, совѣтникъ консисторіѣ и приходникъ въ Заболотовѣ коломыйского деканата, померъ дня 21 с. м. въ 64 роцѣ а 38 священьства. — **Юлія зъ Никоровичѣвъ ґр. Пініньска**, вдова по бл. п. Леонардѣ Пініньскôмъ, властителька Грималова померла вчера рано у Львовѣ въ 59-ôмъ роцѣ житя.

## Господарство, промыслъ и торговля

### Спôлка шевцѣвъ въ Витковѣ.

Кождый хочь бы найменшій у насъ поступъ на поли економічнôмъ треба бы записувати золотыми буквами. Въ цѣлôй захôднôй Европѣ нема краю, въ котрôмъ бы люде такъ мало мали вôдваги и енерґіѣ брати ся до самостôйного дѣланя якъ у насъ. Мы до нинѣшного дня руководимо ся по найбôльшôй части двома головными засадами: одна часть нашихъ людей спускає ся на то, що имъ земля зародить, друга умѣє жити лишь вôдъ першого до першого кождого мѣсяця а всѣ разомъ заєдно лишь потѣшаємо ся звѣстнымъ „якось то буде“. И чи диво, що мы такъ страшно пôдупали и що разъ ще бôльше пôдупадаємо, коли тымчасомъ люде меткіші, проворнѣйші займили вже майже зовсѣмъ наше мѣсце въ промыслѣ и торговли, ба стремлять навѣть — и то зовсѣмъ впрочôмъ природно — до того, щобы заняти наше мѣсце на рôли? А мы замѣсть брати ся и собѣ до дѣла, знаємо лишь стогнати та нарѣкати на лиху долю. Єсть однакожь надѣя, що та наша нездарнôсть зъ поступомъ просвѣты и науки щезне и мы станемо зновь добрыми господарями на своѣй земли. Вже проявляють ся, хочь поволеньки але чимъ разъ бôльше, мѣжь нашими людьми всѣлякі товариства та спôлки, котрыхъ цѣлею єсть пôддвигати спôльными силами добробытъ въ народѣ, а потѣшаючимъ объявомъ єсть притôмъ, що бодай на сѣмъ поли сходять ся всѣ люде доброи волѣ, безъ рôзницѣ народности и обряду — Русины и Поляки и спôльно собѣ помагають. Примѣръ того дає намъ завязана недавно тому спôлка шевцѣвъ въ Витковѣ, про котру хочемо тутъ дещо розповѣсти.

Дня 10 с. м. зôбрало ся въ Витковѣ новôмъ повѣта каменецкого 5 священикôвъ, 7 учителѣвъ народныхъ и майже сто мѣщанъ въ сали школы народнои и основали „Спôлку шевцѣвъ, товариство зареєстроване зъ ограниченою порукою.“

О годинѣ 4-ôй по полудни въ присутности ц. к. нотаря выголосивъ Всч. о. Теофіль Корчиньскій вступне слово, въ котрôмъ пояснивъ зôбранымъ цѣль маючого заложитись товариства, дальше средства, котрыхъ до осягненя тои цѣли уживати буде, а заразомъ представивъ заходы осôбъ, котрыхъ трудови и впливамъ мае ся завдячити, що можна було приступити до формального основаня спôлки. Першій подавъ гадку заснованя Спôлки шевцѣвъ пôвтора року тому назадъ, ц. к. инспекторъ для промыслу краєвого п. Навратіль. О фондъ на заложенє спôлки постаравъ ся Вбл. п. Станіславъ ґр. Бадені, котрый приреѣкъ також дати товариству безплатно льокаль на помѣщенє складу шкôръ, а мѣсцеве духовеньство и управитель школы п. Володиславъ Левицкій занимались ревно популяризованємъ тои гадки мѣжь мѣщаньствомъ.

Коли по тôй промовѣ присутні заявили, що хотять заложити спôлку шевцѣвъ, выбрано предсѣдателемъ зборôвъ о. Теофіля Корчиньского. Вôнъ принявъ выбôръ та подякувавши зôбранымъ за почесть, возвавъ двохъ секретарѣвъ до писаня протоколу: На внесенє Всч. о. Е. Мыдляка поручивъ предсѣдатель секретарямъ вôдчитати статуты, на основѣ котрыхъ мае ся спôлку заложити. Мѣщанъ та шевцѣвъ мѣсцевыхъ познакомивъ бувъ уже попередно п. В. Левицкій зô значенємъ такого товариства и значенємъ постановъ статута, длятого статутъ принято въ цѣлости безъ поправокъ такъ, якъ уложивъ бувъ тымчасовый выдѣлъ.

Зъ черги наступило пôдписанє статута членами приступаючими до Спôлки. Пôдписало статутъ 61 осôбъ, а зложено 82 зр. 90 кр. зъ вписового и вкладокъ на удѣлъ.

Вôдтакъ приступлено до выбору рады надзорчои. Голосовано картками. Одноголосно выбрано до рады надзорчои: 5 священикôвъ, 2 учителѣвъ и 2 мѣщанъ. Рада надзорча уконституувала ся, выбираючи предсѣдателемъ Всч. о. Теофіля Корчиньского, руского пароха зъ Виткова, заступникомъ Всч. кс. Іосифа Шарека, латиньского пароха зъ Виткова, а на директора до справъ фаховыхъ, представила зборамъ п. Володислава Левицкого, управителя школы зъ Виткова, а выбôръ его затверджено черезъ акламацію.

Товариство се, мимо може незначныхъ початковыхъ сумъ грошевыхъ, мае запевнене истнованє и розвôй. До вересня с. р. — с. є. до часу, въ котрôмъ спôлка имовѣрно зачне свою чинность — вплыне вôдъ членôвъ на удѣлы менше-бôльше 300 зр.; Выдѣлъ краєвый приреѣкъ дати беззворотнои пôдпомоги 300 зр. и зъ тои сумы покрыють ся въ цѣлости кошты основаня спôлки и єѣ урядженя, такъ що за грошѣ зложені на удѣлы можна буде спровадити матеріялъ для шевцѣвъ потрѣбный и вôдпродавати имъ по можливо найнизшихъ цѣнахъ и такимъ дѣломъ освободити ихъ зъ рукъ лихварскихъ. А що до спôлки приступило 48 майстрôвъ шевскихъ, то и вôдбутъ мае спôлка запевненый.

— **Станъ воздуха** за минувші добы числячи вôдъ 12 год. въ полудне дня 23 до 12 год. въ полудне дня 24 с. м.: середна теплота була — 3·9° Ц., найвысша + 0·6° Ц. (вчера по полудни), найнизша — 9·8° Ц. вчера въ ночи. Барометръ иде въ гору (756). Вѣтеръ буде всхôдный, змѣнный, теплота обнижить ся до — 6° Ц., небо буде легко захмарене; снѣгъ малый, впрочôмъ погôдно.

## ТЕЛЕГРАМЫ.

**Вѣдень** 24 лютого. Зъ ініціятивы и пôдъ проводомъ міністра рôльництва вôдбували ся вôдъ дня 16 до 20 с. м. въ міністерствѣ рôльництва при участи кôлькохъ референтôвъ и численныхъ знатокôвъ нарады въ справѣ управы льну. Результаты нарадъ будуть оголошені друкомъ.

**Римъ** 24 лютого. Папа принимавъ 250 угорскихъ богомольцѣвъ пôдъ проводомъ епископа изъ Штульвайсенбурґа и напоминавъ ихъ, щобы они крѣпко держали ся вѣры св. Стефана та выступали въ оборонѣ правъ церкви.

**Букарештъ** 24 лютого. Палата послôвъ ухвалила законъ о науцѣ промысловôй и кредитъ въ сумѣ 7 міліонôвъ на переведенє того закона.

---

жалувавъ таковь принуки, щобъ приневолити до чарки непризвычаєныхъ до трунку товаришѣвъ. — Якъ се? онибъ єму вôдказали, коли ихъ такъ по ширости серця частує, по чотирохъ рокахъ розлуки? Вôнъ давъ бы собѣ для нихъ крови зъ серця уточити, а они єму своєѣ ласки вôдказують! *Шенцъ* добрый, до головы не пôде! Отъ, пє ся длятого тôльки, щобъ небалакати на сухо.

Але *шенцъ* вдарявъ до головы, а ще дужше вдаряла до головы Гнатова вѣчливôсть. Ивась и Софійка задурманені, пôддавались чарови гарныхъ слôвъ свого приятеля. Въ головахъ шумѣвъ имъ зрадливый напитокъ, въ ушахъ дзвенѣли зычливі Гнатові слова и присяги. Особливожь взглядомъ Ивася вѣчливôсть спритного бувальця не знала границь. Признаючи его права до Софійки, вôнъ пôсля кождого танцю просивъ въ него дозволу погуляти зъ гарною ковальчукôвною. Ивась очевидно не боронивъ приятелеви. Розгорячений напиткомъ, отяжѣлый, не чувъ самъ охоты до танцю. Пускала ся отже Софійка въ танець, сперта на Гнатовôмъ рамени, паленѣючи въ его обôймахъ, роскôшна, горда, щаслива словами, які ѣй шептавъ на ухо, урадована завистю другихъ дѣвчатъ, котрыхъ звинный танцюристъ теперь помѣтувавъ.

Було вже геть пôдъ вечеръ, коли Ивась припôмнувъ, що пора вже вертати домôвь. Гнатъ настававъ на приятелѣвъ, щобъ не псували охоты и лишили ся ще.—Але трудно; западала нôчь. Не спосôбъ же було лишити въ неспокою старого Матвѣя. Вже й такъ бавились за довго. Софійцѣ давно булабъ вже пора пôти домôвь. Хтожь безъ неи подасть батькови вечерю? Тожь и розôйшлись середъ тысяча вѣчливыхъ запевнень; ажь до церквы вôдпровадивъ ихъ Гнатъ. Выгаданымъ оповѣданємъ успокоили старого Матвѣя. Ивась взявъ на себе вину, що господиня такъ довго загаялась.— Приглядали ся танцеви въ коршмѣ, — цѣкаві були. Тражь було прецѣ побачити разъ, якъ оно выглядає!

Зацитькавши старого, пôшли въ кôнци на спочинокъ: она розгорячена ще споминами обôймôвъ и слôвъ Гната, вколысана танцемъ и сиѣвомъ, — вôнъ ошоломленый трункомъ, отяжѣлый, невдоволеный собою, тому що приневоленый бувъ скрывати передъ майстромъ, своимъ добродѣемъ, правду.

Довго не могли обоє заснути. Софійцѣ стававъ передъ очима Гнатъ гордый, пышный, усмѣхнутый, шептавъ ѣй на ухо солодкі присяги; Ивасеви, що не годенъ бувъ заснути у своѣй комôрчинѣ, привиджувались на тлѣ нôчнои темноты розпалені личка дѣвчатъ и парубкôвъ, що крутились мовь туманъ осѣнного листя пôдъ вихромъ. Въ ушехъ дзвенѣли єму спѣванки, крики и музики, и хрыплива скрипка, и недолугій басъ и кепкуюче цвеньканє цимбалôвъ. А скрипка спѣвала: — Я не знаю, де иду! Я не знаю, де иду! — А басъ вôдповѣдавъ понуро: — По бѣду, по бѣду, по бѣду!

(Дальше буде.)

**За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій.**

**Инсераты** („оповѣщеня приватнѝ") якъ для „Народнои Часописи" такъ такожь для „Ґазеты Львôвскои" принимає лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де такожь знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

# Експедиція мѣсцева
# НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

## „БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ" ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

**улиця Кароля Людвика, ч. 9.**

„Бюро Дневникôвъ" буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

**Инсераты** („оповѣщеня приватнѝ") якъ для „Народнои Часописи" такъ такожь для „Ґазеты Львôвскои" вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона.

Дра Фридриха Ленґіля

## БЕРЕЗОВЫЙ БАЛЬЗАМЪ

Самъ вже сокъ, природный, вытѣкаючій зъ березы наверченои, уходивъ вôдъ запамятныхъ часôвъ за найлѣпше средство на красу; але хемічно по припису вынаходця переробленый на бальсамъ, набирає вже майже чудесного дѣланя.

Якъ зъ вечера помастити нимъ лице або яке инче мѣсце на шкôрѣ, то вже на рано вôддѣлює ся вôдъ шкôры майже незамѣтна лусочка, а шкôра сама стає свѣтло бѣлою и делікатною.

Сей Бальсамъ выгладжує морщины на лици и вôспôвку и надає єму краску молодости; шкôрѣ надає вôнъ бѣлôсть, делікатнôсть и свѣжôсть, въ найкоротшôмъ часѣ усороняє веснѣвки, родимѝ плямы, червонôсть носа, вугры и всяку таку нечистоту шкôры.

Цѣна одного збанка вразъ съ приписомъ ужитку зр. 1·50.

Дра Ленґіля **Бензове Мыло,**

наилагôднѣйше и для шкôры найзноснѣйше, кавалокъ по 60 кр.

Австрійско-угорска

## FINANZ-RUNDSCHAU

Признане, якого доси зазнавало наше письмо, дало намъ товчокъ, побôльшити его обємъ а то такъ що до формату якъ и що до змѣсту нашои часописи. Въ рамкахъ дотеперѣшныхъ буде ся обговорювати, такъ якъ и доси, всѣ фінансовѝ и господарскѝ обявы обширно и предметово. Всежь при тôмъ можемо числити, що въ новôй своѣй формѣ нашъ збôльшеный дневникъ знайде вôдкликъ голоснѣйшій. Попри жертвы, якѝ на насъ накладає побôльшене обєму, высокôсть предплаты зôстає незмѣнена, така якъ доси, бо мы намагаємо знайти бôльше розповсюднене.

Число пробне даромъ.

*Рôчна предплата за 52 богатѝ змѣстомъ числа* 1 зр.

**Адміністрація:** Wien, I. Wollnerstrasse 11

**ПРИГОТОВЛЕНЕ**

на

## ОДНОРОЧНЫХЪ ОХОТНИКÔВЪ

и до принятя въ

ц. и к. ВОЙСКОВѢ ШКОЛЫ

зачинає ся въ приватнôй войсковôй приспособляючôй школѣ — **3 лютого с. р.**

Frisch, Wien 1, Schottenbasteingasse 4.

директоръ, ц. и к. майоръ въ пенс., упередъ проф. въ ц. и к. Академіи вôдъ жені и корпусѣ вôдъ мінъ и пр.

Проґрамы даромъ.

**Инсераты**

(„оповѣщеня приватнѝ") якъ для „Народнои Часописи" такъ такожь для „Ґазеты Львôвскои" принимає лишь „Бюро Дневникôвъ" **Людвика Пльона**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де такожь знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Непôдлягаючѝ заразѣ, 6 плôднѝ мучисти „Картофлѣ бѣлѝ чудеснѝ" и Небеснѝ великаны" по 20 кр. ав. клґр. при поборѣ цѣлого воза лише 4 кр. ав. Клґрм, якъ довго засôбъ выстарчить. — Адресъ **Зарядъ дôбръ А. Гр. МАРАШЕ въ Юрковѣ** стація Солотвина або Громникъ **почта Чеґôвъ.** 25

Антикварска оферта.

## ✠ МАЙЕРЪ, ЛЕКСІКОНЪ ✠

**4 (найновѣйше) выданє**

16 елеґантныхъ томôвъ оправленыхъ въ полотно, якъ новѝ, замѣсть

**зр. 96 зр. 55.**

M. Kuppitsch W-we, Wien, 1 Schottenring 8.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.